

BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
Ured za reviziju budžeta-proračuna F BiH
Sarajevo

IZVJEŠTAJ
o poslovanju Ureda za reviziju Budžeta F BiH
za period 01.01. – 31.12.2001. godine

Sarajevo, februara 2002. godine

Opšti dio

1) Kadrovi

1a) Edukacija kadrova

2) Učešće u radu Koordinacionog Odbora

3) Saradnja sa Međunarodnim institucijama

4) Obim izvršenog posla

5) Aktivnosti vezane za informacionu tehnologiju

6) Finansijski izvještaji

a) Račun prihoda i rashoda

b) Bilans stanja

c) Godišnji iskaz o izvršenju Budžeta

7) Zaključak

OPŠTI DIO

Ured za reviziju Budžeta F BiH (u daljem tekstu: Ured za reviziju), osnovan je Zakonom o reviziji budžeta u Federaciji Bosne i Hercegovine (Službene novine F BiH br. 48/99) u svojstvu pravnog lica, kao specijalizirana, neovisna revizorska institucija Federacije Bosne i Hercegovine. Ured za reviziju je zvanično počeo sa radom 01.10.2000. godine. Poglavljem IV Zakona o reviziji budžeta u F BiH regulisane su glavne funkcije Ureda za reviziju. Finansijska sredstva za rad Ureda za reviziju obezbjeđuju se iz budžeta Federacije BiH.

Od osnivanja Ureda za reviziju postoje poteškoće u pogledu obezbjeđenja poslovnog prostora za rad Ureda. Do aprila 2001. godine Ured za reviziju je bio smješten u iznajmljenom prostoru d.d. «Vranica», a potom u prostoru Zavoda za platni promet – Filijala Sarajevo, gdje je i trenutno smješten. Međutim, do danas nije riješeno pitanje poslovnog prostora Ureda iz razloga što je isti dodjeljen Državnoj graničnoj službi, te će se najvjerovatnije ponovno morati dislocirati, što će dodatno stvoriti poteškoće.

Na dan 31.12.2001. godine u Uredu za reviziju ukupan broj zaposlenih je 28. Prosječan broj zaposlenih je niži u odnosu na ukupan, jer je došlo do povećanja broja zaposlenih u I i IV kvartalu 2001. godini. I dalje je prisutna potreba za popunjavanjem radnih mjesta, što će se nastojati realizovati u narednom periodu.

1) KADROVI

Ured za reviziju Budžeta FBiH je završio 2001. godinu sa 28 uposlenih prema sljedećem pregledu:

Menadžment	2
Ovlašteni revizori	11
IT revizor	1
Revizori	6
Mlađi revizori	4
Administracija	4

Struktura uposlenih daje se u sljedećem grafikonu:

Napominjemo da je od gore navedenih 28 uposlenih 24 sa Visokom stručnom spremom, dok preostalih 4 ima Srednju stručnu spremu..

Ističemo da je u ovom trenutku optimalan broj uposlenih u Uredu 35, te da ćemo popunjavati osoblje do potrebnog nivoa u skladu sa raspoloživim i odobrenim sredstvima.

1a) Edukacija

Posebnu pažnju Ured za reviziju Budžeta u 2001. godini posvećivao je edukaciji uposlenih. Težište edukacije je bilo u segmentu revizora kroz Program obuke

obezbjeđen od strane Švedskog Ureda za reviziju. Pripremljeni su seminari - Workshopovi sa teoretskog i praktičnog aspekta revizije prema Priručniku 'Vodič za reviziju' sačinjenog od strane Švedskog Ureda za reviziju. U dva navrata u trajanju po 5 dana obrađene su sljedeće teme:

- Teoretski aspekt revizije;
- Praktični aspekt revizije sa analizom Izvještaja Ureda;
- Izrada analize operacija;
- Izrada strateškog memoranduma;
- Izrada Plana revizije.

Pored toga uposleni Ureda za reviziju Budžeta FBiH su uzimali učešća u obrazovanju iz sljedećih oblasti:

- Serija seminara iz oblasti LFA (Logical Framework Approach);
- Seminari iz oblasti računovodstva i revizije;
- Računovodstvo budžetskih korisnika;
- Usavršavanje iz oblasti engleskog poslovnog jezika;
- Edukacija na polju informacione tehnologije;
- Seminara za Stečajnog i likvidacionog upravitelja;
- Polaganje stručnih ispita.

2) UČEŠĆE U RADU KOORDINACIONOG ODBORA

Koordinacioni Odbor institucija za reviziju osnovan je u skladu sa Zakonom o reviziji finansijskog poslovanja institucija BiH, Zakonom o reviziji budžeta u Federaciji BiH i Zakonom o reviziji javnog sektora RS.

Koordinacioni odbor čine generalni revizor i zamjenici generalnog revizora Ureda za reviziju finansijskog poslovanja institucija BiH, generalni revizor i zamjenik generalnog revizora iz Federacije BiH, te glavni revizor institucije za reviziju iz Republike Srpske. Najvažnije funkcije Koordinacionog odbora su :

- Uspostava usklađenih standarda revizije;
- Osiguravanje konzistentne kvalitete revizije;
- Određivanje odgovornosti za vršenje revizije zajedničkih aktivnosti;
- Određivanje zastupanja u međunarodnim tijelima.

Neposredno nakon konstituiranja Koordinacionog odbora uspostavljeni su zajednički INTOSAI revizijski standardi kojim se osigurava da Ured za reviziju na nivou BiH i

entiteta u izvršenju svojih zakonskih funkcija primjenjuje usklađene revizijske standarde. INTOSAI standardi su objavljeni u Službenom glasniku BiH i Službenim glasilima entiteta.

U skladu sa Programom rada Koordinacioni odbor svoje aktivnosti usmjerava na: dosljednu primjenu međunarodnih INTOSAI revizijskih standarda, dogradnju pravnog sistema na području državne revizije, dalje jačanje samostalnosti i nezavisnosti, izradu zajedničkih planova stručnog osposobljavanja revizorskog osoblja i njihova realizacija, zajedničko predstavljanje i sudjelovanje u međunarodnim institucijama i udruženjima vrhovnih revizijskih institucija u Evropi i svijetu sa svrhom korisne razmjene iskustava i ujednačavanja metoda rada.

3) SARADNJA SA MEĐUNARODNIM INSTITUCIJAMA

U 2001. godini ostvarena je izuzetno dobra saradnja Ureda sa Međunarodnim institucijama u različitim segmentima djelovanja i to:

- Švedski ured za reviziju i SIDA - razvoj projekta revizije javnog sektora i finansijska potpora;
- EU, MMF - razvoj administracije i izgradnja institucija sistema;
- Svjetska banka – strukturalno prilagođavanje javnog finansiranja što je od velikog značaja za jačanje finansijske discipline, transparentnosti i odgovornosti u radu javnog sektora;
- OSCE – rad sa Odborima Parelamenta FBiH oko procedure vezano za finansijske izvještaje;
- USAID – pomoć u računovodstvu i reviziji javnih finansija.

U narednom periodu ostvariće se kontakti sa UNDP oko razvojnih programa i projekata kao i mogućnosti finansijske podrške istih.

4) OBIM IZVRŠENOG POSLA

Tokom 2001. godine revizija finansijskih izvještaja za 2000. godinu budžetskih korisnika je izvršena prema tabeli kako slijedi:

Red. broj	Korisnik budžeta /Godina	2001. korisnici	2001. broj izvještaja	Ostvareni prihodi u 2000. godini	Ostvareni rashodi u 2000. godini
	1	2	3	4	5
1	Federalne institucije	26	26	892.270.463	982.556.517
2	Kantoni	3	40	234.892.768	248.634.411

3	Općine	12	12	118.351.899	117.453.194
4	Izvanbudžetski fondovi	4	4	340.683.544	342.160.725
5	Javna preduzeća	-	-		
6	Specijalne revizije	2	2	648.748.599	892.556.502
7	Ukupno	47	84	2.234.947.273	2.583.361.349

Struktura izvršenih revizija prema korisnicima Budžeta data je u sljedećim grafikonima:

Kod navedenih korisnika revidirano je osvarenih prihoda u vrijednosti od 2.234.947.273 KM i ostvarenih rashoda u vrijednosti od 2.583.361.349 KM prema strukturi datoj u sljedećem grafikonu:

Pored navedenih izvještaja sačinjen je i Javni Izvještaj o reviziji Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine kao zbirni prikaz Izvještaja o reviziji Federalnih ministarstava, organa i tijela za 2000. godinu.

Navedeni Izvještaj je razmatran od strane oba doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine.

Nakon cjelodnevne rasprave donesene su odgovarajuće odluke i zaključci koji su obavezujući za nadležne Federalne institucije.

Revizija je izvršena u skladu sa Zakonom o reviziji Budžeta Federacije, a u skladu sa INTOSAI međunarodnim računovodstvenim standardima.

U metodologiji pristupa i implementaciji revizije korištene su instrukcije date u 'Vodiču za reviziju' Švedskog Ureda za reviziju.

Revizija se sastojala od:

- a) Analize operacija;
- b) Strateškog memoranduma;
- c) Plana revizije;
- d) Operativnog rada u reviziji;
- e) Sačinjavanja Nacrta Izvještaja o reviziji koji je poslat na izjašnjenje klijentu;
- f) Izrade Konačnog Izvještaja o reviziji sa Mišljenjem revizora.

5) AKTIVNOSTI VEZANE ZA INFORMACIONU TEHNOLOGIJU

Kompjuterska tehnologija se u posljednjoj deceniji naglo razvila, a revizorima je važno da upoznaju njenu primjenu. Iako se revizijski ciljevi ne mijenjaju uslijed kompjuterske obrade podataka, ona može utjecati na osobinu, obim i trajanje revizijskih postupaka.

Primjena kompjuterske tehnologije u računovodstvenim sistemima može revizorima također ponuditi značajne povoljne prilike. Upotreba revizijskog software-a također omogućava revizoru da se koristi savršenijim i efikasnijim analitičkim postupcima. U 2001.godini Ured za reviziju Budžeta FBiH je izvršio određenu nabavku kompjuterske opreme. Najveći dio nabavljene opreme je preuzet od Zavoda za platni promet FBiH. Radi se o kompjuterima starije generacije marke COMPAQ. Vrlo je važno napomenuti da je preuzeta oprema u vrlo lošem stanju i koristi se već četvrtu godinu. Slična je situacija i u Područnim uredima u Mostaru, Bihaću i Tuzli.

Za narednu 2002. godinu planiramo izvršiti nabavku dodatne kompjuterske opreme koja bi zadovoljila naše potrebe. U ovaj proces je uključen i Švedski Nacionalni revizioni ured i SIDA koji će nam osigurati i finansiranje dijela nabavke.

Ured za reviziju Budžeta FBiH je krajem 2001. godine uradio WEB stranicu koja je informisala širu javnost o svojoj ulozi, misiji, ciljevima i viziji.

Na WEB stranici se trenutno nalazi Javni Izvještaj o reviziji Federalnih budžetskih korisnika na bosanskom, hrvatskom i engleskom jeziku.

U 2001.godini edukacija na polju informacione tehnologije se provodila u suradnji sa Švedskim Nacionalnim uredom za reviziju. Nadamo se da će se saradnja nastaviti, te da će ovaj Ured osigurati kvalitetne stručnjake za obuku IT revizora u BiH.

Krajem 2001. godine su pokrenute aktivnosti, u saradnji sa Švedskim Nacionalnim uredom za reviziju, za kompjutersko umrežavanje Središnjeg ureda u Sarajevu sa Područnim uredima u Mostaru, Bihaću i Tuzli.

Jedna od bitnih okolnosti koja je usporila proces odabira najpovoljnijeg ponuđača za izvođenje umrežavanja jeste realna mogućnost preseljenja iz sadašnjih prostorija Ureda u Sarajevu.

U sljedećim tabelama dajemo tabelarni prikaz postojeće opreme u Uredu za reviziju budžeta FBiH, te potrebe za 2002. godinu:

Hardware	Raspoloživa oprema	Dodatna potrebna oprema
Kompjuteri	22	20
Laptopovi	2	15
Docking stanice	0	15
Mrežne kartice	0	20
UPS Jedinice	0	40
Mrežni printeri	1	1
Printeri u boji	0	4

CD Pržuć	0	1
Skeneri	0	6
Fotokopir mašine	1	4
Software licence		
MS Windows 2000	2	40
MS Office XP	2	40
Norton AntiVirus™ 7.6	0	0
MS Windows NT 4 SP5	0	1
MS Office 2000	0	1
Norton Antivirus 2002	0	1
Oracle Financial Appl.	0	1

6) FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

PREGLED PRIHODA I RASHODA ZA 2001. GODINU

(u KM)

VRSTA PRIHODA I RASHODA	PLAN 2001. godina	OSTVARENJE BUDŽETA	IZDACI	INDEKS	
				% (3/2) X100	% (4/2) X100
1	2	3	4		
Plaće i naknade troškova uposlenih	1.064.400.00	924.303.00	878.803.00	86	82
Bruto plaće i naknade	960.600.00	860.682.00	785.864.00	89	81
Naknade troškova uposlenih	103.800.00	63.621.00	92.939.00	61	89
Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	138.400.00	99.150.00	89.169.00	71	64
Doprinosi poslodavca	138.400.00	99.150.00	89.169.00	71	64
Izdaci za materijal i usluge	585.400.00	585.400.00	309.260.00	100	52
Putni troškovi	100.000.00	100.003.00	98.757.00	100	98
Izdaci za energiju	70.000.00	69.999.00	18.965.00	100	27
Izdaci za komunalne usluge	30.000.00	30.001.00	28.707.00	100	95
Nabavka materijala	80.000.00	80.002.00	26.157.00	100	32

Izdaci za usluge prijevoza i goriva	50.000.00	50.000.00	13.293.00	100	26
Unajmljivanje imovine i opreme	100.000.00	100.003.00	26.091.00	100	26
Izdaci za tekuće održavanje	60.000.00	59.990.00	35.155.00	100	58
Izdaci osiguranja bankarskih usluga i pp	15.400.00	15.399.00	14.320.00	100	92
Ugovorene usluge	80.000.00	80.003.00	47.815.00	100	59
Tekući transferi	200.000.00		2.380.00		1
Transfer za Koordinacioni odbor	200.000.00		2.380.00		1
Izdaci za nabavku stalnih sredstava	600.000.00		174.163.00		29
Nabavka opreme	600.000.00		174.163.00		29
UKUPNO:	2.588.200.00	1.608.853.00	1.453.775.00	62	56

OBRAZLOŽENJE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

a) Račun prihoda i rashoda

U periodu 01.01. – 31.12. 2001. godine Ured za reviziju je ostvario ukupne prihode u iznosu od 1.612.775 KM, što predstavlja 303% u odnosu na prethodnu godinu. Do izuzetno visokog procenta je došlo zbog toga što je prethodnom godinom obuhvaćen period poslovanja samo za četvrti kvartal, te je upoređenje sa prethodnom godinom nerealno. Od ostvarenih prihoda najveću stavku čine prihodi iz budžeta i to u iznosu od 1.608.854 KM, a dio u iznosu od 3.921 KM se odnosi na prihode ostvarene prodajom imovine – opreme.

U periodu od 01.01. – 31.12.2001. godine Ured za reviziju je ostvario ukupne rashode u iznosu od 1.279.612 KM. I u ovom slučaju nerealno je poređenje sa prethodnom godinom, jer se period poslovanja Ureda u 2000. godini odnosi samo na četvrti kvartal. U strukturi rashoda najveća stavka su plaće i naknade troškova zaposlenih i čine 68,67% ukupnih rashoda, odnosno 878.803 KM. Izdaci za materijal i usluge čine 24,16% ukupnih rashoda, odnosno 309.260 KM, a u okviru ovih izdataka najveću stavku čine izdaci za putne troškove u iznosu od 98.957 KM, odnosno 31,93%, što je i razumljivo zbog prirode djelatnosti koju obavlja Ured za reviziju. Ostali izdaci se odnose na: izdatke za energiju, komunalne usluge, nabavku materijala, usluge prevoza, unajmljivanje imovine i opreme, tekuće održavanje, bankarske usluge i ugovorene usluge. Izdaci po osnovu tekućih grantova u iznosu od 2.380 KM se odnose na izdatke

za finansiranje Koordinacionog odbora i Tajništva Koordinacionog odbora u skladu sa Odlukom br. K.O.03-1/01 od 26.07.2001. godine.

b) Bilans stanja

Knjigovodstvena vrijednost stalnih sredstava na dan 31.12.2001. godine iznosi 351.654 KM. Ispravka vrijednosti stalnih sredstava se vrši indirektnom metodom na teret izvora sredstava u skladu sa članom 63. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u F BiH.

U 2001. godini izvršena je nabavka stalnih sredstava u ukupnom iznosu od 174.163 KM. Finansiranje nabavke stalnih sredstava se vršilo većim dijelom iz budžeta i to 82% od ukupno izdvojenih sredstava za nabavku stalnih sredstava (142.329 KM), a 18% (31.834 KM) iz sredstava ostvarenih po osnovu prodaje stalnih sredstava Ureda (2 putnička vozila i 5 računara), odnosno zamjenom starog za novo. I dalje postoji izražena potreba za nabavkom opreme, što će se nastojati realizovati u narednom periodu.

Istovremeno se skreće pažnja na slijedeće:

- U rekapitulaciji obračuna amortizacije sredstava koja su prodana, a koja su imala prethodnu ispravku vrijednosti, ta se ispravka vrijednosti pojavljuje u ukupnom iznosu amortizacije, odnosno rekapitulaciji obračuna amortizacije za 2001. godinu, što je manjkavost programskog rješenja, jer je obračun amortizacije trebao biti umanjen kao što je umanjen i u finansijskom knjigovodstvu, sa isknjižavanjem prodatih stalnih sredstava.
- Zbog nedostatka programskog rješenja, za 2 (dva) "Multiloka" koja su uvećala vrijednost prevozne opreme (2 automobila marke "Passat") došlo je do precjenjenosti ispravke vrijednosti, jer se ispravka vrijednosti obračunala od momenta nabavke prevozne opreme, umjesto od momenta uvećanja vrijednosti prevozne opreme. Iz tog razloga se pojavila razlika u iznosu od 66,09 KM u odnosu na finansijsko knjigovodstvo, gdje je pravilno iskazana vrijednost.

Kratkoročne tekuće obaveze u iznosu od 114.086 KM na dan 31.12.2001. godine se odnose na: obaveze prema dobavljačima u iznosu od 15.810 KM, obaveze prema radnicima (plaća za decembar 2001. godinu.) i kratkoročna razgraničenja u iznosu od 1.432 KM, koja se odnose na putne troškove.

c) Godišnji iskaz o izvršenju budžeta

U svom poslovanju Ured za reviziju se pridržavao planom predviđenih sredstava Budžetom F BiH za 2001. godinu. Rashodi su ostvareni sa 56% planiranih sredstava. Preseljenjem u poslovni prostor u aprilu 2001. godine, koje je Ured za reviziju dobio od ZPP – Filijala Sarajevo, smanjili su se izdaci u okviru materijalnih troškova, koje je Ured imao u iznajmljenom poslovnom prostoru. Plaće i naknade su ostvarene 82% u odnosu

na plan, što znači da su se kretale u okviru Budžetom predviđenih sredstava za ove namjene.

Kapitalni izdaci predviđeni za nabavku stalnih sredstava su ostvareni 29% planiranih sredstava. Sredstva za kapitalne izdatke nisu posebno doznačena iz Budžeta u 2001. godini za ove namjene, te se nije išlo na veća investiranja, mada postoji velika potreba za nabavkom opreme, radi uvezivanja područnih odjeljenja sa Uredom u Sarajevu.

7) ZAKLJUČAK

Na se može zaključiti da je Ured za reviziju Budžeta FBiH u Izvještajnom periodu u potpunosti izvršio planirane zadatke po svim segmentima, iako smo imali dosta poteškoća i problema obzirom na prvu godinu rada Ureda.

Može se konstatovati da su se u finansijskom dijelu rashodi kretali ispod Budžetom utvrđenih.

U narednom periodu težište rada Ureda će biti usmjereno na:

- Osiguranju kvaliteta revizije finansijskih izvještaja, revizije zakonitosti i javnih prihoda i unapređenju organizacije i metoda rada;
- Insistiranju jačanja interne kontrole kod korisnika društvenih sredstava;
- Nastavak uspješne saradnje sa Međunarodnim institucijama;
- Jačanje segmenta informacione tehnologije sa popunjavanjem nedostajuće opreme;
- Kadrovskoj potpunosti u skladu sa potrebama i raspoloživim sredstvima;
- Permanentnoj edukaciji uposlenih
- Prezentaciji rada Ureda za reviziju Budžeta putem WEB stranice.

Zamjenik generalnog revizora:

Generalni revizor:

Branko Kolobarić , dipl. oec.

---

mr. sc. Ibrahim Okanović , dipl. oec.